

7. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
„Góry-Literatura-Kultura”

Czyje są Góry?

Procesy oswojania, udomawiania i zawłaszczania gór

7. INTERNATIONALE TAGUNG
„Gebirge-Literatur-Kultur”

Wem gehören die Berge?

Prozesse der Bezwingung, Kultivierung und Aneignung des Gebirges

Program/Tagungsprogramm¹

16 października 2019/16. Oktober 2019

Godz. 9.00/9:00 Uhr

Otwarcie konferencji/Eröffnung der Tagung

Ewa Grzęda (Uniwersytet Wrocławski)

Dietlind Hüchtker (Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, Leipzig/Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg)

Miloš Rezník (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie)

Godz. 9. 30/9:30 Uhr

Sesja nr 1./Block 1

Moderowanie/Moderation: Małgorzata Łoboz (Uniwersytet Wrocławski)

Jacek Kolbuszewski (Uniwersytet Wrocławski) *Góry – uczeni, pisarze i poeci. Uwagi o początkach tzw. literatury górskiej (XVI – XIX w.)*/Die Berge - Gelehrte, Schriftsteller und Dichter. Anmerkungen über die Anfänge der sogenannten Bergliteratur (16.-19. Jh.)

Jon Mathieu (Universität Luzern) *Gehören die Alpen dem Fremdenverkehr? 150 Jahre Tourismuskritik*/Czy Alpy należą do ruchu turystycznego? 150 lat krytyki turystyki

Karel Stibral (Masarykova univerzita, Brno) *Věda a Krkonoše. K historii přírodovědného výzkumu česko-polských hor/Nauka i Karkonosze. O historii badań naukowych czesko-polskich gór*/Die Wissenschaft und das Riesengebirge. Über die Forschungsgeschichte der tschechisch-polnischen Berge

Jan Pacholski (Uniwersytet Wrocławski) *Góry – postępowe czy konserwatywne?*/Die Berge – fortschrittlich oder konservativ?

Przerwa na kawę/Kaffeepause

Godz. 12.00/12:00 Uhr

Sesja nr 2./Block 2

Moderowanie/Moderation: Miloš Rezník (Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie)

Maria Buck (Universität Innsbruck) *Von den bedrohlichen zu den bedrohten Alpen – Aneignungsprozesse und Identifikationsfiguren alpiner Umweltschützer*/Od groźnych po zagrożone Alpy – procesy zawłaszczania a tożsamość alpejskich obrońców środowiska

Zbigniew Moździerz (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu, Muzeum Tatrzańskie im. Dra Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem) *Ekspansja zabudowy przemysłowej w Tatrach do końca XIX w.*/Die Expansion von Industrieanlagen in der Tatra bis zum Ende des 19. Jahrhunderts

Michael Wedekind (Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München) *Raumaneignungen im Karpaten- und Alpenraum im langen 19. Jahrhundert*/Zawłaszczanie przestrzeni karpackiej i alpejskiej w długim dziewiętnastym stuleciu

Przerwa obiadowa/Mittagspause

---

¹Organizatorzy uprzejmie proszą o przestrzeganie limitu czasowego przeznaczonego na wygłoszenie referatu w wymiarze 20 min./ Die Veranstalter/innen ersuchen die Referentinnen und Referenten, die vorgesehene Vortragszeit von 20 Minuten nicht zu überschreiten.

Godz. 16.00/16:00 Uhr

Sesja nr 3./Block 3

Moderowanie/Moderation: Ewa Grzęda (Uniwersytet Wrocławski)

Ewa Kolbuszewska (Uniwersytet Wrocławski) *Czyje góry? Boga, czy Śmierci?/Wem gehören die Berge? Gott oder dem Tod?*

Dorota Nowicka (Uniwersytet Wrocławski) *Góry – dom zwierząt, czy schronisko dla ludzi?/Das Gebirge – ein Heim für Tiere oder eine Schutzhütte für Menschen?*

Małgorzata Łoboz (Uniwersytet Wrocławski) *„Za czarnych skał krawędzie ...” Góry zawłasczone przez dekadentyzm w wybranych XIX-wiecznych impresjach literacko-muzycznych/„Jenseits der Kante der schwarzen Felsen ...” Die von der Dekadenz angeeigneten Berge in ausgewählten literarisch-musikalischen Impressionen aus dem 19. Jahrhundert*

Anna Pigoń (Uniwersytet Wrocławski) *Tatry gaździn czy juhasów? Płeć górali podhalańskich a zawłasczanie przestrzeni/Die Tatra der Schäfer oder die Tatra der Bergbäuerinnen? Rauman eignung und Geschlecht*

17 października 2019/17. Oktober 2019

Godz. 9.00/9:00 Uhr

Sesja nr 4./Block 4

Moderowanie/Moderation: Dietlind Hüchtker (Leibniz-Institut für Geschichte und Kultur des östlichen Europa, Leipzig/Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg)

Anna Okopińska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) *Himalaje Sikkimu własnością ludu Lepcza/Sikkim im Himalaya als Eigentum des Lepcha-Volkes*

Łukasz Smyrski (Polska Akademia Nauk, Warszawa) *Góry należą do duchów. Ingerencje w lokalną ontologię w Mongolii/Die Berge gehören den Geistern. Eingriffe in die lokale Ontologie in der Mongolei*

Roland Tusch (Universität für Bodenkultur, Wien) *„Hier ward der Sieg errungen über einen mächtigen, compacten Alpenzug”. Der Semmering in Reiseführern zwischen 1852 und 1873/„Tu dokonało się zwycięstwo nad potężnym, zwartym łańcuchem Alp”. Semmering w przewodnikach pomiędzy rokiem 1852 a 1873*

Monika Mańczyk-Krygiel (Uniwersytet Wrocławski) *„Wierzchołek świata”. Artyści, przemytnicy, uchodźcy i outsiderzy w Dolinie Onsernone/Der Scheitel der Welt. Künstler, Schmuggler, Flüchtlinge und Außenseiter im Onsernonetal*

Przerwa na kawę/Kaffeepause

Godz. 11.30/11:30 Uhr

Sesja nr 5./Block 5

Moderowanie/Moderation: Jacek Kolbuszewski (Uniwersytet Wrocławski)

Andreas Bürgi (Zürich) *Flugbilder. Franz Ludwig Pfyffers „Relief der Urschweiz” und andere Geländemodelle des späten 18. Jahrhunderts/Z lotu ptaka. „Relief Praszwajcarii” Franza Ludwiga Pfyffera i inne modele terenu z późnego wieku osiemnastego*

Veronika Faktorová (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích) *České a slovenské hory jako součást národního mýtu/Czeskie i słowackie góry jako część narodowego mitu/Die tschechischen und die slowakischen Berge als Teile des jeweiligen Nationalmythos*

Anna Brzezińska-Winkiel (Uniwersytet Wrocławski) *Kto straszy na ziemi kłodzkiej? Bohaterowie opowieści ludowych „Czeskiego zakątka”/Es spukt im Glatzer Bergland. Die Helden der Volkssagen im Böhmischen Winkel*

Tomasz Przerwa (Uniwersytet Wrocławski) *Co ma miasto do gór czyli o postrzeganiu i zawłaszczaniu Gór Sowich do 1945 r./Was hat die Stadt mit den Bergen zu tun? Oder: Wahrnehmung und Aneignung des Eulengebirges bis zum Jahre 1945*

Przerwa obiadowa/Mittagspause

Godz. 15.00/15:00 Uhr

Sesja nr 6./Block 6

Moderowanie/Moderation: Monika Witt (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie)

Sesja szósta (a)

Patrice M. Dabrowski (Harvard University) *Dla kogo Bieszczady? Janusza Rygielskiego wkład w dyskusję (lata 70. do wczesnych lat 80. XX w.)/Für wen sind die Bieszczady? Janusz Rygielskis Beitrag zur Diskussion (1970er bis zum Beginn der 1980er Jahre)*

Jagoda Wierzejska (Uniwersytet Warszawski) *Aspekty ideologiczne turystyfikacji Karpat Wschodnich w II Rzeczpospolitej (1918-1939)/Ideologische Aspekte der Touristifizierung der Ostkarpaten in der Zweiten Polnischen Republik (1918-1939)*

Maria Kościelniak (Uniwersytet Wrocławski) *„Władcy Gorców” – aktorzy regionalni współtworzący genius loci kulturowej przestrzeni gorczańskiej/„Die Herrscher über Gorce” – regionale Schauspieler, die den genius loci des Kulturraums Gorce mitgestaltet haben*

Sesja szósta (b)

Ewa Szczepkowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski) *Procesy ideologizacji przestrzeni górskiej (Tatr i Podtatrza) w socrealizmie na przykładzie prozy, prac historiograficznych i wydawnictw turystycznych z tamtego okresu/Prozesse der Ideologisierung des Gebirgsraums (die Tatra und das Tatravorland) im Sozialismus am Beispiel von Prosa, Historiografie und touristischen Publikationen aus der Zeit*

Jolanta Ługowska (Uniwersytet Wrocławski) *Nie-ludzcy mieszkańcy Tatr. W kręgu memoratów i ludowych opowieści wierzeniowych/Nichtmenschliche Bewohner der Tatra. Ausgewählte Erinnerungen und religiöse Volksmärchen*

18 października 2019/18. November 2019

Godz. 9.00/9:00 Uhr

Sesja nr 7./Block 7

Moderowanie/Moderation: Jan Pacholski (Uniwersytet Wrocławski)

Monika Witt (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nysie) *Strategie zawłaszczania przestrzeni w sportach górskich/Strategien der Raumaneignung im Bergsport*

Dirk Suckow (Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg) *Gipfel sein. Berge und Gebirge als Namengeber für Fußballvereine im östlichen Europa/Być szczytem. Góry i masywy górskie jako źródło nazw klubów piłkarskich w Europie Wschodniej*

Katarzyna Tałuć (Uniwersytet Śląski) *Prasa o turystyce masowej w górach/Die Presse über Massentourismus in den Bergen*

Małgorzata Misiak (Uniwersytet Wrocławski) *„W górach jest wszystko co kocham” ... beskidzki rekonesans w krainie Łemków/„In den Bergen ist alles, was ich liebe” ... Eine Erkundung der Beskiden im Land der Lemken*

Godz. 11.30/11:30 Uhr

Zakończenie obrad/Tagungsende

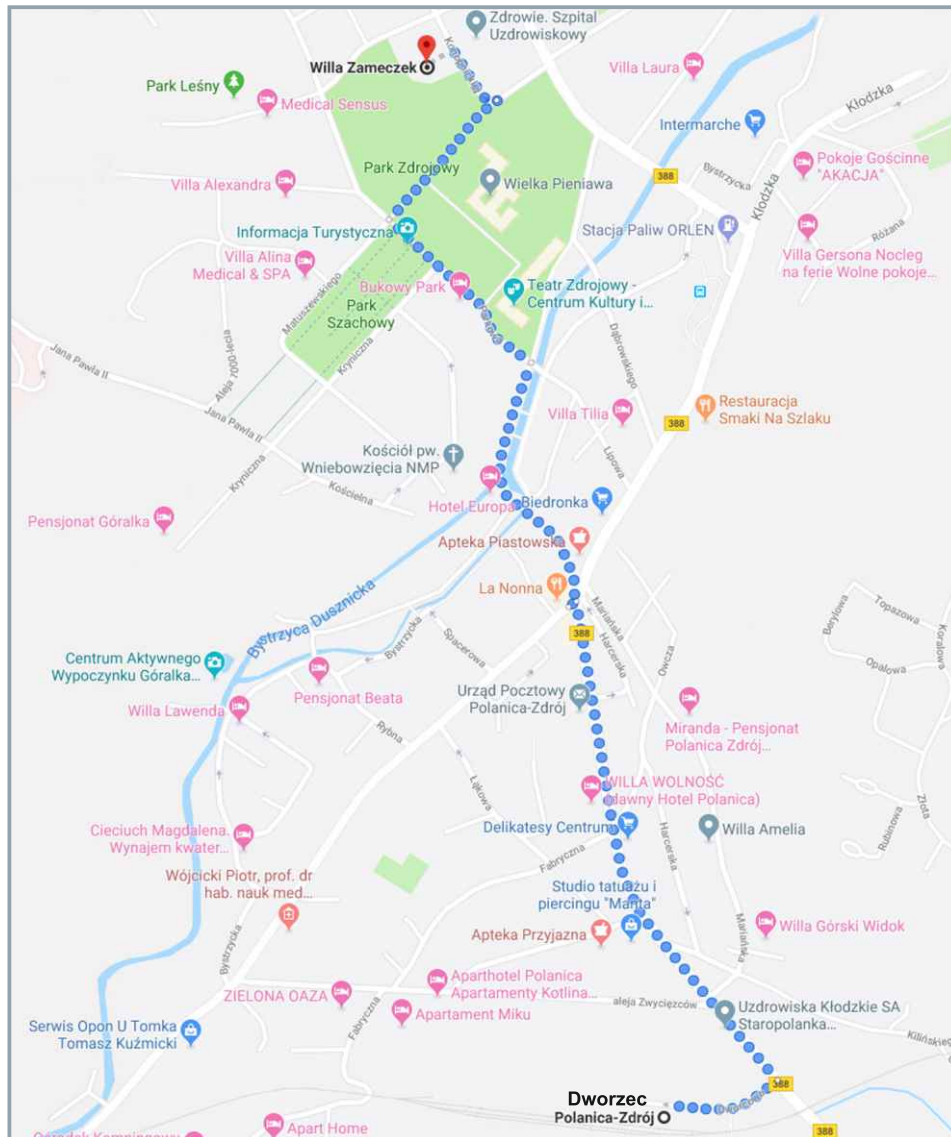
Godz. 12.00/12:00 Uhr

Obiad/Mittagessen

Adres/Adresse

Villa Zameczek, ul. Konopnickiej 1, 57-320 Polanica Zdrój

GEFÖRDERT VOM